

TOP FIRMY V PRIEMYSLE

Slovensko ako vysoko otvorená ekonomika je závislá na exporte tovarov do zahraničia. Pôsobí tu mnoho domácich firiem s domácim kapitálom, ktoré vytvárajú hodnotu a zvyšujú hospodársky rast. Avšak väčšina z tých najväčších firiem pôsobiach na Slovensku pochádza zo zahraničia. Tak ako potrebujeme zahraničný trh na odbyt tovarov, tak takisto potrebujeme zahraničné firmy, ktoré vytvárajú investície na Slovensku a tým vytvárajú nové pracovné miesta a zvyšujú hospodársky rast Slovenskej republiky.

Hospodársky rast Slovenska je do veľkej miery ovplyvnený aktuálnou situáciou vo svete. Ak nastanú problémy v krajinách, ktoré od nás importujú tovary a služby, tak sa to u nás premietne do spomalenia hospodárskeho rastu. Momentálne v svetovej ekonomike vyvolávajú otázky napríklad podmienky, za akých vystúpi Veľká Británia z Európskej únie, Rusko-ukrajinský konflikt alebo spomalenie čínskych akciových trhov. Hospodársky rast možno chápať ako medziročnú zmenu HDP. Za posledné tri roky hospodársky rast Slovenska naberal na obrátkach (v 2013: +2%, v roku 2014: +2,3 % a v roku 2015: +3,3 %). Pre našu analýzu sme si vybrali produkčnú metódu výpočtu HDP. HDP sa pri tejto metóde vypočíta tak, že sa spočítajú pridané hodnoty jednotlivých výrobcov

a nepriame dane. Pridanou hodnotou rozumieme hodnotu, ktorá bola pridaná k hodnote daného statku počas výroby. HDP zložený z pridanej hodnoty a z čistých daní z produktov na Slovensku v roku 2015 dosiahol 78,07 miliárd € v bežných cenách. Pridaná hodnota v 2015 bola 70,54 mld. € a čisté dane z produktov v hodnote 7,53 mld. €. (spolu 78,07 mld.€ = HDP). Údaje v tejto analýze boli čerpané z verejných zdrojov.

V tejto analýze by sme sa pozreli na slovenské a zahraničné firmy, ktoré sa najviac podieľajú na tvorbe HDP, nových pracovných miest a ťahajú slovenskú ekonomiku v rámci priemyslu. Práve údaj pridaná hodnota nám pomôže pri tejto analýze zistiť akou časťou sa tieto spoločnosti podieľajú na tvorbe HDP.

V tomto čísle:

Gréci dávajú najväčšiu časť svojho príjmu na bývanie

EÚ zakladá fond pre startupy, chce zamedziť ich odlivu do zahraničia za potrebným kapitálom

EÚ chce zvyšovať výdavky na obranu, veľká časť je tvorená odchádzajúcou Veľkou Britániou

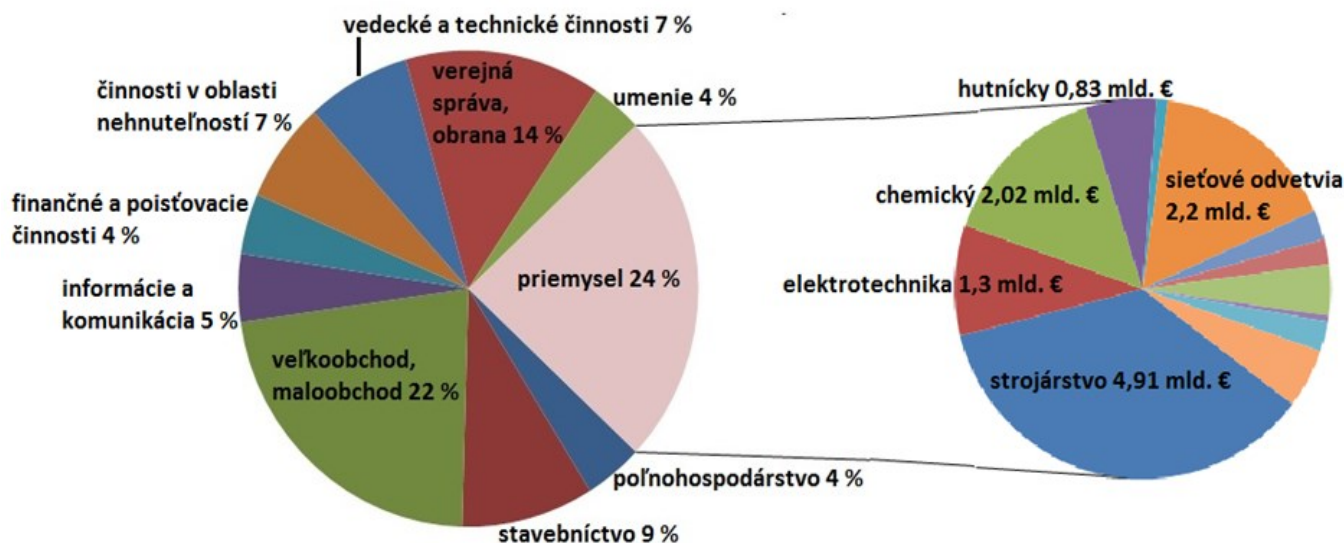
Nezamestnanosť v USA opäť na 4,9 %, zamestnanosť dosahuje takmer plný stav

Egypt pokračuje v reformách pre stabilizáciu hospodárstva a pre poskytnutie úveru od MMF

Američania si zvolili za svojho 45. prezidenta Donalda Trumpa, ktorý nastúpi do úradu koncom januára 2017

V roku 2015 bola vytvorená pridaná hodnota v národnom hospodárstve vo výške 70,54 mld. €. Túto hodnotu vytvorili rôzne sektory a najväčší podiel na vytvorenej pridanej hodnote možno pripísať priemyslu, ktorý vytvoril takmer jednu štvrtinu pridanej hodnoty. Nasleduje veľkoobchod a maloobchod, ktorý vytvoril 22 % pridanej hodnoty, verejná správa a obrana vytvorili 14 %, stavebníctvo 9 % a vedecké, technické činnosti a činnosti v oblasti nehnuteľností zhodne 7 %. Ostatné odvetvia (ťažobný, stavebný, drevospracujúci, polygrafický, textilný, potravinársky priemysel) vytvorili nižšiu pridanú hodnotu. (viď graf). V tejto analýze sa budeme sústrediť na priemysel a jeho odvetvia a konkrétne firmy, ktoré sa v značnej miere podieľajú na hospodárskom raste Slovenska.

Pridaná hodnota 70,54 mld. € v 2015

V štruktúre priemyslu bol najväčším ťahúňom strojársky priemysel, ktorý vytvoril pridanú hodnotu 4,91 mld. €, nasledoval sektor sieťových odvetví (elektrina, para, plyn, voda), ktorého pridaná hodnota bola 2,2 mld. €, chemický priemysel s pridanou hodnotou 2,02 mld. €, elektrotechnický priemysel 1,3 mld. €. Hutnícky, sklársky, stavbársky, ťažobný, drevospracujúci, polygrafický, textilný a potravinársky tvorili nižšiu pridanú hodnotu ako 1 mld. € (každý zvlášť).

Strojárstvo

Strojársky priemysel, ktorého súčasťou je aj automobilový priemysel zaznamenáva v posledných rokoch rozmach. Svedčí o tom samotný automobilový priemysel, ktorý sa každoročne rozrastá a zvyšujúci sa počet vyrobených áut na Slovensku. Dopyt po automobiloch je vyvolaný zvýšeným dopytom po automobiloch doma aj v Európe. Nezamestnanosť na Slovensku aj vo väčšine štátov EÚ klesá, úrokové sadzby pri úveroch sú nízke a domácnosti zvyšujú spotrebu. Tieto fakty zapríčinili silný dopyt po autách. Zvýšenú produkciu áut sprevádza aj zvýšený dopyt po súčiastkach v strojárenskom priemysle a tým pádom automobilový priemysel ťahá aj subdodávateľov auto-

mobilových súčiastok. Tržby v strojárenskom priemysle boli za rok 32,9 mld. € a z toho automobilový priemysel až 24,6 mld. €, čo predstavuje až tri štvrtiny tržieb v strojárstve a zároveň až 31,3% tržieb z celého slovenského priemyslu. Export strojárenských výrobkov do zahraničia dosiahol 25,5 miliardy € a z toho takisto tri štvrtiny tvorilo pododvetvie automobilového priemyslu. Samozrejme, že pod strojárenský priemysel spadajú aj iné významné odvetvia na Slovensku a to napríklad výroba ložísk, výroba kotlov, chladiacich kompresorov alebo vagónov. V strojárenskom priemysle sa za posledné roky zvyšovali tržby, aj hodnota exportu, aj pridaná hodnota a aj zisk, čo svedčí o pevnom zázemí strojárenského priemyslu na Slovensku. Toto odvetvie má však dlhotrvajúci problém s nedostatkom kvalifikovanej pracovnej sily a príchod automobilky Jaguar Land Rover túto situáciu ešte viac prehĺbi a to môže byť dôvodom pre spomalenie budúcich zahraničných investícií do tohto odvetvia.

Najvýznamnejšou spoločnosťou v tomto odvetví je Volkswagen z pohľadu tržieb, pridanej hodnoty a počtom zamestnancov. Tržby Volkswagenu dosiahli až 7,23 mld. €, pridaná hodnota 755,43 mil. €

a počet zamestnancov 10380. Tržby Volkswagenu sú takmer tak vysoké ako súčet tržieb zvyšných dvoch automobiliek KIA a PSA Peugeot. Z pohľadu pridanej hodnoty, ktorá sa medziročne zvýšila o 23,4 % Volkswagen tvorí 1,07 % nášho hrubého domáceho produktu. Toto porovnanie nám dáva pohľad na to, aký veľký je Volkswagen a zároveň aká malá je slovenská ekonomika pretože iba jedna spoločnosť tvorí nezanedbateľnú časť slovenského HDP. Ďalšou významnou spoločnosťou v tomto odvetví je KIA, ktorá zamestnáva 3590 zamestnancov a jej tržby dosiahli 5,07 mld. €. PSA Peugeot Citroen zamestnávajú 2447 ľudí a ich tržby dosiahli 2,45 mld. €. V tomto odvetví máme ešte jednu zaujímavú spoločnosť, Schaeffler Slovensko, ktorá je významná z hľadiska pridanej hodnoty (278,4 mil. €) a drží si druhé miesto v počte zamestnaných v tomto odvetví. Hneď po Volkswagene na prvom mieste zamestnáva 9109 ľudí. Schaeffler sa venuje výrobe ložísk v Skalici a Kysuckom Novom Meste. Závody minulý rok investovali do rozvoja 80 miliónov € a kumulatívne za tri roky dosiahla výška investícií viac ako 180 miliónov €, čo utvrdzuje silné postavenie tejto spoločnosti.

	tržby	zmena	pridaná hodnota	zmena	počet zamest.
Volkswagen	7,23 mld. €	17,1 %	755,43 mil. €	23,4 %	10380
KIA	5,07 mld. €	10,6 %	512,3 mil. €	-8,18 %	3590
PSA Peugeot	2,45 mld. €	17,0 %	161,57 mil. €	-2,09 %	2447
Schaeffler Slovensko	0,97 mld. €	10,1 %	278,4 mil. €	11,4 %	9109

Ak sa vrátíme späť ku trom automobilkám, ktoré sú motorom našej ekonomiky, tak môžeme povedať, že priamo zamestnávajú až 16417 ľudí a nepriamo v tomto odvetví pracuje ďalších viac ako 44 000 ľudí a práve toto odvetvie zamestnáva až 2,68 % všetkých zamestnaných na Slovensku. (Priemerný počet zamestnaných na Slovensku v 2015 bol 2 251 631 ľudí) Počet vyrobených automobilov presiahol 1 milión kusov za rok a po pripojení Jaguaru by sa v roku 2020 mohla výroba rozšíriť až na 1,3 milióna kusov za rok. Kým situácia vo svete je stabilná, tak zvyšovanie výroby nám prinesie úžitok. Ak sa exportné krajiny dostanú do recesie, tak slovenská ekonomika má vážny problém z dôvodu, že sme do veľkej miery závislí na exporte jednej komodity - áut. Po zapojení Jaguaru do výroby sa táto závislosť na predaji áut ešte zvýši.

Elektrotechnika

V elektrotechnickom priemysle na Slovensku pôsobí takmer 3000 firiem a najviac dominuje výroba televízorov. Po autách ide o druhý najvýznamnejší exportný tovar. Výrobu televízorov ťahajú najmä tri najvýznamnejšie spoločnosti s tržbami spolu 4,14 mld. €, čo

predstavuje 45 % tržieb v elektrotechnickom priemysle. Samsung s tržbami 2,77 mld. €, Foxconn 1,17 mld. € a Universal Media Corporation 0,2 mld. €. Samsungu medziročne klesli tržby o 9,1 % z dôvodu nižšieho dopytu po televízoroch z Európy. Celosvetovo klesol dopyt po televízoroch o 4 %, v západnej Európe, ktorá je hlavným odbytiskom slovenských televízorov klesol dopyt po televízoroch o 5 % a dokonca vo východnej Európe klesol dopyt až o jednu tretinu. Universal Media Corporation klesli tržby medziročne o 17,6 % z dôvodu, že firma presunula výrobné linky do Poľska a na Slovensku ostal už iba pozáručný servis. Celkovo výroba televízorov na Slovensku zamestnáva viac ako 10000 ľudí. Aj keď sa výroba televízorov spomalila, tak stále tvorí veľký podiel výroby v priemysle. Výroba v elektrotechnike sa naopak zrýchlila pri tovaroch spojených s automobilovým priemyslom (svetlá, elektromotory, posilňovače riadenia, prístrojové dosky). Keďže automobilový sektor z roka na rok rastie, tak ten ťahá aj ďalšie odvetvia. Preto v tomto odvetví treba vyzdvihnúť firmy, ktoré majú slušný rast tržieb a pridanej hodnoty. Ide o Visteon Electronics, ktorá vyrába prístrojové dosky, ZKW Slovakia,

ktorá vyrába svetidlá pre väčšinu európskych automobiliek, TRW Automotive, ktorá vyrába posilňovače riadenia a ďalšieho výrobcu svetidiel Hella Slovakia. Týmto spoločnostiam zabezpečuje odbyť rastúci automobilový priemysel. Taktiež významnou spoločnosťou v elektrotechnike je výrobca bielej techniky Whirlpool v Poprade, ktorého tržby sa medziročne zvýšili o 12,5 % na 361,5 milióna €.

Chémia

Chemický a farmaceutický priemysel dosiahol tržby 9,39 mld. € a vytvoril pridanú hodnotu vo výške 2,02 mld. €, čo tvorí podiel 2,8 % na našom HDP. Najvýznamnejšou spoločnosťou v chemickom priemysle je spoločnosť Slovnaft, ktorej tržby dosahujú 3,53 mld. €. Tržby sa medziročne znížili o 12 % avšak dôvodom bola klesajúca cena ropy. Slovnaft bol napriek tomu vo výhodnej pozícii kvôli tomu, že cena komodity, ktorú spracúvajú klesla a tým pádom mohli ropu nakúpiť za výhodných podmienok a predaj spracované palivá drahšie. Slovnaft v roku 2014 vykázal stratu 70,7 miliónov € a v roku 2015 sa situácia zlepšila a spoločnosť sa dostala do zisku 213,8 miliónov €. Zisk spoločnosti je len doplňujúcou informáci-

	tržby	zmena	pridaná hodnota	zmena	počet zamest.
Samsung	2,77 mld. €	-9,1 %	192,45 mil. €	-2,1 %	1439
Foxconn	1,17 mld. €	2,5 %	39,5 mil. €	12,91 %	846
Whirlpool	0,36 mld. €	12,5 %	-	-	1271
Visteon Electronics	0,24 mld. €	162,2 %	24,3 mil. €	871,8 %	321
ZKW Slovakia	0,23 mld. €	47,9 %	44,5 mil. €	-2,9	1439
TRW Automotive	0,23 mld. €	16,1 %	31,9 mil. €	90,8	756
Hella Slovakia Signal	0,22 mld. €	31,1 %	-	-	1442
Universal Media Corp.	0,20 mld. €	-17,6 %	9,6 mil. €	-32,8	323

	tržby	zmena	pridaná hodnota	zmena	počet zamest.
Slovnaft	3,53 mld. €	-12 %	568,99 mil. €	117,61%	3268
Matador Rubber	0,89 mld. €	12,9 %	309 mil. €	24,8 %	2620
Matador Truck Tires	0,52 mld. €	-7 %	177,7 mil. €	-4,1 %	1259
Duslo Šaľa	0,46 mld. €	12,4 %	132,5 mil. €	52,8 %	2010

ou k ďalším ukazovateľom z dôvodu, že zisk je ovplyvnený novými investíciami, ktoré predstavujú náklad spoločnosti. Spoločnosť Slovnaft zamestnáva v chemickom odvetví najviac ľudí. Ďalšími najvýznamnejšími chemickými spoločnosťami sú púchovský Matador Rubber a Matador Truck Tires. Matador Rubber dosiahol tržby 894,5 miliónov € (medziročný nárast o 12,9 %) a vytvorili aj slušnú pridanú hodnotu 309 miliónov € (medziročne vyššiu o 24,8%). Pridaná hodnota 309 mil. € tvorí asi 0,44 % nášho HDP. Najväčšou chemickou na výrobu hnojív a biopalív je Duslo Šaľa, ktorá zastupuje významné postavenie v chemickom priemysle. Duslo Šaľa zvýšilo svoje tržby medziročne o 12,4 % na 461,2 milióna € a pridaná hodnota dosiahla 132,5 milióna €, čo je medziročne viac o 52,8 %.

Hutníctvo

V hutníckom priemysle nastali ťažšie časy z dôvodu celosvetového prepadu cien ocele. Naše oceliarnie sú vystavené silnej konkurencii z Ruska, Ukrajiny a najmä z Číny, ktorá za posledné dva roky zdvojnásobila export ocele do EÚ. Za celý

sektor možno povedať, že znížené príjmy si kompenzovali prepúšťaním zamestnancov. Dôkazom toho je, že od roku 2009 pracovalo v tomto sektore najmenej ľudí (v roku 2015 spolu 22034 ľudí). Nižšie príjmy sú odzrkadlené v nižších tržbách, ktoré medziročne klesli o 1,8 % na 3,95 mld. €.

Najväčšou spoločnosťou v hutníckom priemysle je U.S. Steel Košice, ktorá zamestnáva až 10 196 zamestnancov a dosahuje najvyššie tržby v odvetví. Tržby medziročne poklesli o 5,2 % kvôli nižším cenám ocele na 2,08 mld. €. U.S. Steel sa zaviazal v memorande, že do konca roka 2017 nebudú hromadne prepúšťať zamestnancov, avšak postupne sa počet zamestnancov znižuje a každý mesiac príde o prácu do 30 zamestnancov. Hliníkárska spoločnosť Slovalco v Žiari nad Hronom napriek poklesu cien zvyšovala tržby vďaka obrovskému nárastu dopytu po hliníku. Tržby sa im medziročne zvýšili o 21,3 % na 400 mil. €. Pridaná hodnota v hutníckom priemysle bola vo výške 833 miliónov € a z toho spoločnosť Slovalco dosiahla pridanú hodnotu vo výške 77,5 mil. €, čo je 9,3%.

Sieťové odvetvia

Sieťové odvetvia zložené z elektrárenského, plynárenského, teplárenského a vodárenského priemyslu dosiahli pridanú hodnotu vo výške 2,2 mld. €, čím sa podieľajú vyše tromi percentami na tvorbe HDP. Najväčšiu pridanú hodnotu v sieťových odvetviach vytvoril elektrárenský priemysel na čele so spoločnosťou Slovenské elektrárne. Slovenské elektrárne vytvorili pridanú hodnotu vo výške 501 mil. €, čím tvoria 0,7 % nášho HDP. Zamestnávajú 4291 ľudí, čo je 1,11 % zo všetkých zamestnaných v slovenskom priemysle. Ostatné významné elektrárne (Západoslovenská energetika, Stredoslovenská energetika, Východoslovenská energetika Holding) dosahujú o mnoho nižšie tržby a ani pridanou hodnotou nedosahujú na najlepšiu spoločnosť Slovenské elektrárne v tomto odvetví. Druhou silnou spoločnosťou v sieťových odvetviach z pohľadu tržieb je plynárska spoločnosť SPP. Tržby SPP medziročne poklesli o 11,2 % na 1,42 mld. €. Príčinou bola nižšia cena plynu. Dlhodobý trend znižovania spotreby plynu na Slovensku sa minulý rok nepotvrdil a spotreba mierne vzrástla.

	tržby	zmena	pridaná hodnota	zmena	počet zamest.
U.S.Steel Košice	2,08 mld. €	-5,2 %	571,59 mil. €	-0,06 %	10 196
Železiarne Podbrezová	0,43 mld. €	-5,5 %	150,5 mil. €	0,2 %	6 606
Slovalco	0,4 mld. €	21,3 %	77,5 mil. €	29,8 %	493

	tržby	zmena	pridaná hodnota	zmena	počet zamest.
Slovenské elektrárne	2,36 mld. €	-4,5 %	502 mil. €	-15,4%	4291
SPP	1,41 mld. €	-11 %	-	-	775
Západoslovenská energetika	1 mld. €	-0,4 %	241 mil. €	-0,3 %	1767
Sk. elektrizačná prenosová sústava	0,98 mld. €	0,6 %	189 mil. €	3,5%	549
SPP - distribúcia	362,2 mil.€	5,4 %	287 mil. €	3 %	1397

	TOP 10	pridaná hodnota v mil. €	% HDP v priemysle	% HDP v národnom hospodárstve
1	Volkswagen	755,43	5,27	1,07
2	U.S.Steel Košice	571,59	3,98	0,81
3	Slovnaft	568,99	3,97	0,80
4	KIA	512,3	3,57	0,72
5	Slovenské elektrárne	502	3,50	0,71
6	Matador Rubber	309	2,15	0,43
7	SPP - distribúcia	287	2,00	0,40
8	Schaeffler Slovensko	278,4	1,94	0,39
9	Západoslovenská energetika	241	1,68	0,34
10	Samsung	192,45	1,34	0,27
	SPOLU	4 218	29,43	5,98

Vybrali sme TOP 10 firiem, ktoré pôsobia v priemysle na Slovensku a v najväčšej miere sa podieľajú na tvorbe nášho HDP. Najväčší podiel patrí automobilke Volkswagen. Spolu týchto 10 firiem tvoria skoro 30 % z celej pridanej hodnoty v priemysle a takmer 6 % pridanej hodnoty v celom národnom hospodárstve. To znamená že až 6 % nášho HDP tvorí len 10 firiem. Týchto 10 firiem zamestnáva spolu 48 057 ľudí, čo je celkovo 2,14 % celkovej zamestnanosti v SR. Treba však doplniť nepriame väzby na ostatné podniky čím svoju váhu na ekonomike výrazne zvyšujú a taktiež nepriamo vytvárajú aj dvakrát toľko pracovných miest súvisiacich s dodávkami tovarov a služieb (materiál, komponenty, ubytova-

nie, stravovanie, doprava).

V tabuľke je TOP 10 podnikov v priemysle, ktoré zamestnávajú najviac zamestnancov. Týchto 10 podnikov zamestnáva 58 197 zamestnancov, čo tvorí presne 2,58 % celkovej zamestnanosti na Slovensku priamo v týchto spoločnostiach.

Tieto „TOP“ spoločnosti majú významné postavenie v slovenskom priemysle a odchod jednej z týchto spoločností by znamenal pokles hospodárskeho rastu a zníženie zamestnanosti nielen z dôvodu výpadku tejto spoločnosti ale veľa ďalších menších dodávateľov závislých od existencie týchto veľkých. V poslednej dobe sa začalo viac hovoriť o odchode U.S. Steel, čo by

mohlo v Košickom kraji spôsobiť nemalé problémy. Avšak záleží, či oceliarne odídu úplne alebo ich odkúpi ďalší investor, ktorý by iba nahradil ich miesto na trhu. Čo sa týka prosperujúceho automobilového priemyslu, tak ten je hlavným ťahúňom slovenskej ekonomiky, avšak tu vzniklo riziko veľkej koncentrácie a sústredenosti na jednu exportnú komoditu. Príchodom Jaguara budeme vyrábať ešte viac vozidiel. Autá sú však statok, ktorý pri recesii prestávame kupovať ako prvý. Ak sa ekonomikám darí, tak nám automobilový priemysel prináša vysokú pridanú hodnotu a zamestnáva až 2,68 % všetkých ľudí priamo vo výrobe, spolu so subdodávateľmi komponentov je tento podiel výrazne vyšší (viac ako dvojnásobok). S ďalšou automobilkou sa zvyšuje riziko koncentrácie priemyslu na jednu komoditu a taktiež sa zostruje boj o pracovnú silu s rovnakým zameraním a špecializáciou. Výhodou veľkých hráčov je však pritiahnutie väčšieho množstva menších spoločností poskytujúcich nové pracovné miesta. Ešte dôležitejšie je však pritiahnuť tie s vyššou pridanou hodnotou, resp. vytvoriť prostredie pre ich vznik. (ec)

	TOP 10	počet zamestnancov
1	Volkswagen	10380
2	U.S.Steel Košice	10196
3	Schaeffler Slovensko	9109
4	Železiarne Podbrezová	6606
5	Slovenské elektrárne	4291
6	Hornonitrianske bane	3907
7	KIA	3590
8	Lesy SR	3521
9	Slovenský vodohospodársky podnik	3347
10	Yazaki Wiring Technologies	3250
	SPOLU	58 197

Aké sú podmienky bývania v EÚ?

Pozreli sme sa na pár zaujímavých kategórií, ktoré v tejto oblasti charakterizujú vybrané krajiny EÚ. Začneme typom nehnuteľnosti. V priemere 57% obyvateľov EÚ býva v dome a 43% v byte. Väčšina Slovákov zas pri pomere 48:52 (dom:byt) býva v byte, čo platí napríklad aj pre Čechov a Nemcov. Najväčší podiel bytov je v Španielsku (66%) kde len 34% obyvateľov býva v dome. Opačne to zas je u našich severných a južných susedoch. V Poľsku pri pomere 56:44 väčšina ľudí v dome a v Maďarsku je to dokonca ešte viac (67:33). Extrém tu je Veľká Británia, kde až 85% obyvateľov býva v dome a len 15% v bytoch. Ďalšia zaujímavá kategória je vlastníctvo

nehnuteľnosti. V krajinách bývalého socialistického bloku drvivá väčšina ľudí svoje obydlie aj vlastní. Na Slovensku to je 89%, v Maďarsku 86%, v Poľsku 84% a v Česku 78%. Extrémom tu je Rumunsko kde až 96% domácností svoje obydlie vlastní a len 4% prenajíma. Drvivá väčšina domácností pritom na svojich obydliach nemá hypotéku. V západnej a severnej EÚ sa hypotéky zas vyskytujú oveľa viac a väčší podiel má takisto aj prenájom. V Nemecku napríklad až 48% domácností býva v podnájme a väčšina vlastníkov má hypotéku. Ďalšou kategóriou na ktorú sme sa pozreli je nadmerné zaťaženie bývaním. Tá vyjadruje časť populácie, ktorá na bývanie vynakladá viac ako 40%

svojich príjmov. Tu sa neprekvapivo umiestnilo najhoršie Grécko, kde na prenájom až 54% populácie dáva viac než 40% svojich príjmov. V kategórii zaťaženia hypotékou sa s 31,5%-ami tiež umiestnilo Grécko, prekvapivo sa však tesne za ním nachádza Slovensko. Až 31% obyvateľov Slovenska na hypotéku vynakladá viac než 40% svojich príjmov. To hovorí u veľmi silnom trende na Slovensku vlastníť nehnuteľnosť, aj napriek veľmi vysokým nákladom v pomere ku príjmom. Vo väčšine krajín západnej a severnej EÚ je podiel populácie zaťaženej bývaním menší, tu však zas vidíme silnejšie zaťaženie prenájomom. (rb)

	Nehnuteľnosť		Vlastníctvo			Nadmerné zaťaženie bývaním		
	Dom	Byt	Hypotéka	Bez hypotéky	Prenájom	Hypotéka	Bez hypotéky	Prenájom
Veľká Británia	84,4	15	36,1	27,5	36,5	5	3,9	37,3
Maďarsko	66,9	32,5	18,7	67,6	13,7	11,9	5,4	32,4
Fínsko	65,8	33,7	42,4	30,3	27,3	1,6	2	16,7
Rumunsko	62,1	37,9	0,9	95,6	3,6	21,7	15,5	45,7
EÚ	57,1	42,3	26,9	42,6	30,5	6,8	6,8	27,2
Poľsko	55,8	44,1	10,9	72,8	16,3	12,6	7,1	26,3
Slovensko	48,3	51,2	11,3	77,9	10,7	30,9	6	8,4
Česko	47,4	52,2	18,2	59,8	22	6	6	31
Grécko	43,9	56,1	14,1	61	24,9	31,5	37,9	54,4
Nemecko	41,4	57,3	26,2	25,6	48,1	10,7	9,2	22,8
Španielsko	33,7	65,9	31,2	47	21,8	8,7	2,7	43,3

Fond EÚ na podporu technologických startupov

Na technologickej konferencii Web Summit, ktorá sa koná v Lisabone oznámil európsky komisár pre vedu, výskum a inováciu Carlos Moedas vznik nového fondu na podporu technologických startupov. Európska komisia má do fondu prispieť 400 miliónov eur a zdroje súkromných investorov by mali objem fondu zvýšiť o ďalších 1,2 mld. eur, na celkovú výšku 1,6 mld. Na európskom trhu prevláda problém s dostupnosťou kapitálu, bez ktorého sa startupy nedokážu presadiť.

Často krát tento kapitál príde zo zahraničia, najmä z USA a tak úspešné európske startupy odchádzajú z EÚ. Vznikanie nových startupov v EÚ má pozitívny vývoj, problémom je snaha o rozvoj, kde startupy väčšinou narazia na kapitálovú bariéru a buď ostanú malými alebo ich kúpi zahraničie. V prípade úspešného fungovania fondu a rastu jeho popularity by sa prostredie pre technologické startupy mohlo značne zlepšiť a startupom by to umožnilo rozvoj v domácom prostredí.

Financovanie startupov zo zdrojov EÚ zohráva významnú úlohu napríklad aj vo Veľkej Británii. 37% zdrojov financovania startupov vo Veľkej Británii pochádzalo z Európskeho investičného fondu. Kým je Veľká Británia v EÚ bude aj naďalej môcť čerpať zdroje z EIF. Po Brexite by sa tento zdroj financovania stal nedostupným (a takisto aj novopripravovaný fond pre technologické startupy) čo vyvoláva veľké obavy medzi britskými startupmi. (rb)

Nemecko tlačí na zvyšovanie nákladov na obranu

Náklady na obranu členských štátov NATO sú stanovené na cieľovú hodnotu 2% HDP. Túto hodnotu však z krajín Európskej únie dosahujú len Grécko (2,46%), Poľsko (2,18%) Veľká Británia (2,07%) a Estónsko (2,04%). Všetky ostatné krajiny sa nachádzajú pod 2%-nou hranicou, pričom priemer krajín EÚ, ktoré sú členmi NATO je 1,43%. Okrem toho majú stále klesajúci trend, keď veľké ekonomiky ako Nemecko, Veľká Británia a Francúzsko na obranu mieniajú stále menej (v pomere k HDP). USA takisto postupne znižuje podiel výdavkov na obranu, stále však v roku 2015 dosahovalo 3,62% HDP (v roku 2009 to dokonca bolo až 5,32%). V absolútnom vyjadrení sú celkové výdavky krajín NATO na obranu spolu 900 miliárd USD ročne. K tomuto číslu Spojené štáty prispievajú až 650 mld., pričom príspevok EÚ je 234 mld. (bez Veľkej Británie 174 mld.). Nemecká ministerka obrany urguje európske

krajiny, aby do obrany postupne investovali viac. Najmä vzhľadom na nedávne udalosti na Ukrajine je potrebné, aby krajiny EÚ dokázali na externú krízu reagovať aj bez vedúcej ruky USA. Je preto potrebná najmä modernizácia armády krajín EÚ. Nemecko sa podľa slov ministerkine obrany bude 2%-nému cieľu postupne približovať v dlhodobejšom horizonte. Do roku 2030 tu už je naplánovaných dodatočných 130 miliárd eur na modernizáciu armády. Ročne to teda predstavuje zvýšenie na zhruba 50 mld. USD. Pre splnenie 2%-ného cieľu by však muselo výdavky zvýšiť až na 70 mld. USD ročne. Po Brexite sa o obranu začalo aktívnejšie zaujímať

okrem Nemecka aj Francúzsko, Taliansko a Španielsko, ktoré začali tlačiť na väčšiu kooperáciu medzi krajinami EÚ. Výdavky Slovenska na obranu sú 1,12% HDP resp. 981 mil. USD. (rb)

Výdavky vybraných krajín NATO na obranu (rok 2015)

	% z HDP	mil. USD
USA	3,62%	649 931
EÚ (NATO)	1,43%	234 785
Veľká Británia	2,07%	59 699
Francúzsko	1,80%	43 864
Nemecko	1,18%	39 743
Taliansko	0,95%	18 271
Španielsko	0,89%	10 816
Poľsko	2,18%	10 496
Česko	0,97%	1 809
Maďarsko	0,85%	1 021
Slovensko	1,12%	981

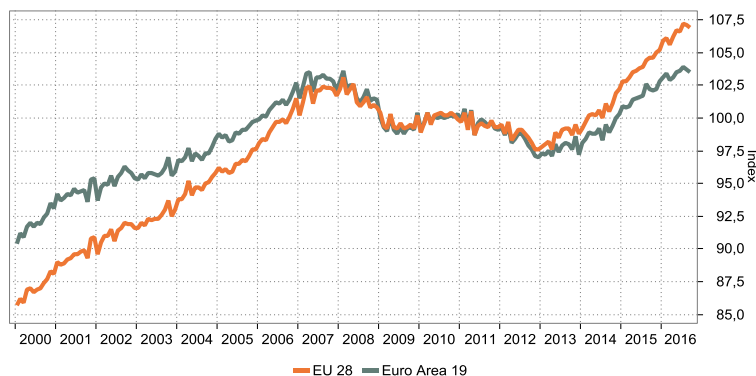
Maloobchodné tržby v eurozóne s poklesom

Index maloobchodných tržieb v eurozóne (očistený o zmeny v cenovej hladine) pokračoval v septembri s ďalším 0,2%-ným medzimesačným poklesom. V auguste klesol takisto o 0,2%, čím bol prerušený jeho niekoľkomesačný konštantný rast. Index maloobchodných tržieb poukazuje na objem tržieb v maloobchode v danom mesiaci v porovnaní s rokom 2010. V septembri jeho hodnota dosiahla 103,5 bodu, čo značí úroveň tržieb o 3,5% väčšiu ako bola v roku 2010. V EÚ bol zaznamenaný takisto 0,2%-ný pokles, tu však hodnota indexu dosahuje už 106,9 bodu. Z hľadiska produktov došlo v eurozóne až 1%-nému poklesu objemu predaja priemyselných výrobkov, pričom pokles zaznamenal aj predaj pohonných látok (o 0,3%). Jediná položka, ktorá pokles tržieb spomaľovala boli potraviny, ktoré medzimesačne vzrástli o 0,6%. Hlavným dôvodom

poklesu indexu v eurozóne bolo Nemecko, kde maloobchodné tržby klesli medzimesačne až o 1,4%. Nemecko má na celovom indexe pre eurozónu najväčšiu váhu. Za posledný rok bolo najväčším ťahúňom indexu v eurozóne, ktorý tu medziročne vzrástol až o 4,8%. Za úspechom Nemecka stála znižujúca sa nezamestnanosť, ktorý zvyšovala príjmy obyvateľstva a tak zvyšovala spotrebu. V súčasnosti tu neza-

mestnanosť už narazila na minimum, preto sa spomalenie rastu tržieb dalo očakávať. Maloobchodné tržby odzrkadľujú spotrebiteľský dopyt, čo je hlavným zdrojom rastu HDP vyspelých ekonomík. Práve rast tohto spotrebiteľského dopytu spôsobil to, že sa medziročný rast HDP eurozóny dostal nad 2%, kde sa nachádza od druhej polovice roka 2014. (rb)

Index maloobchodných tržieb (2010=100)

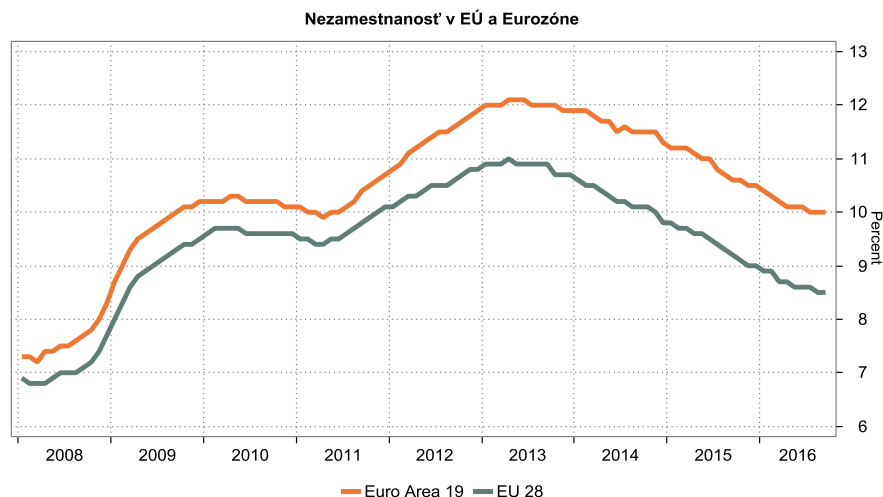
Source: **Macrobond**

Nezamestnanosť v EÚ klesá

Nezamestnanosť v Eurozóne v septembri klesla na 10,0%, medziročne o -0,6%. Nezamestnanosť v EÚ dokonca klesla na 8,5%, medziročne o 0,6%, čo predstavuje takmer 1,6 mil. obyvateľov. Nezamestnaných v EÚ je teda približne 20,8 mil. ľudí. Ak sa pozrieme na jednotlivé štáty, najmenšiu nezamestnanosť vykazuje Česká republika (4%) avšak vieme, že je to spôsobené úpravou metodiky k porovnávacej báze obyvateľov. Do pomeru dáva podiel nezamestnaných od 15 do 64 rokov na celkovom obyvateľstve v tej istej vekovej kategórii, čo sa líši od klasickej metodiky ktorá nezamestnaných do pomeru iba s ekonomicky aktívnym obyvateľstvom. Česká metodika tak zvýši menovateľ a celkovo zníži výsledok. Ďalšou krajinou EÚ s nízkym počtom nezamestnaných je Nemecko (4,1%). Naopak krajiny s vysokou mierou nezamestnanosti sú Grécko

(23%) a Španielsko (19,3%), ktorému sa však darí udržiavať mierne tempo poklesu nezamestnanosti. Pozitívum je, že až 24 členských štátov zaznamenali pokles. Problémom, s ktorým sa EÚ pasuje je aj nezamestnanosť mladých do 25 rokov. V EÚ ich je k septembru evidovaných viac ako 4 milióny čo je takmer 20% zo všetkých nezamest-

naných v Únii. V porovnaní s minulým rokom si prácu našlo 425 000 mladých čo však nie sú ani 2%. Najviac bojujú s nezamestnanosťou mladých Grécko (42,7%), Španielsko (42,6%) a Taliansko (37,1%). (sd)

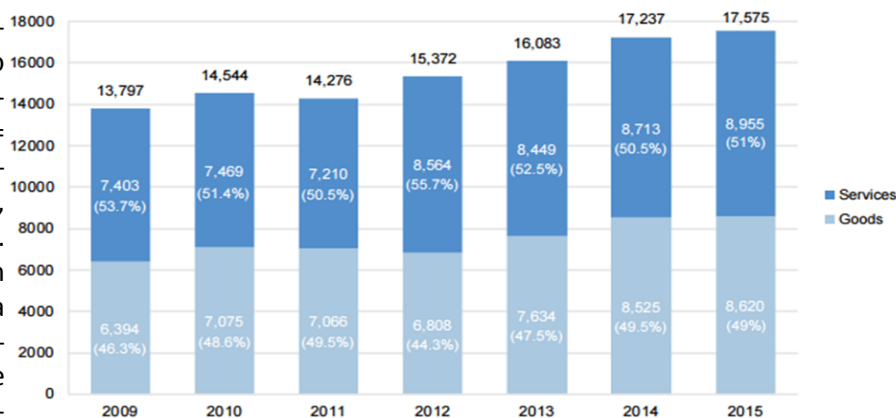
Ako dotujeme OSN

Organizácia spojených národov je medzinárodná organizácia s 193 členskými štátmi, ktoré ju každoročne dotujú tovarom či službami, aby mohla naplňovať svoje ciele prostredníctvom organizácií patriacich pod OSN. Celková podpora štátov na rôzne projekty a programy dosiahla v roku 2015 viac ako 17,5 mld. USD čo je v porovnaní s predošlým rokom nárastom o 2%. Služby tvorili 51% a tovar 49%. Čo sa týka jednotlivých krajín, top 10 prispievateľov sa podieľajú takmer 45% na celkových príspevkoch. Za rok 2015 bolo USA krajinou, ktorá najviac prispievala do OSN. Jej podiel bol 9,4% = 1,6 mld. USD. Z tovarov to boli najmä lieky, zo služieb manažérske, administratívne a dopravné služby. Druhou krajinou je India s podielom 7,3% = 1,3 mld. USD, ktorá dotovala tiež liekmi a poskytovala manažérske, administratívne a inžinierske služby čo sa týka výskumu. Top trojku uzatvárajú Spojené Arabské emi-

ráty s podielom 4,6% = 0,8 mld. EUR. Tie dodávali najmä palivá, ale aj potraviny a nápoje. Zo služieb prevládali najmä stavbárske služby. Čo sa týka Slovenskej republiky, poskytli sme pomoc v podobe tovarov v hodnote 1,5 mil. USD., boli to najmä lieky. Služby sme poskytli v hodnote 1,6 mil. USD a jednalo sa najmä o manažérske a administratívne služby. Takže aj

takýmto spôsobom prispievame k rozvoju krajín, ktoré to potrebujú. Na grafe vidieť vývoj príspevkov do OSN naprieč jednotlivými rokmi. V rámci OSN sa o post Generálneho tajomníka OSN (najvyšší post OSN) uchádzal aj náš minister zahraničia Miroslav Lajčák. Post napokon získal Portugalčan António Guterres, ktorý nahradí doterajšieho šéfa Pan Ki-muna. (sd)

Prijem OSN od členských štátov (v mil. dolárov)

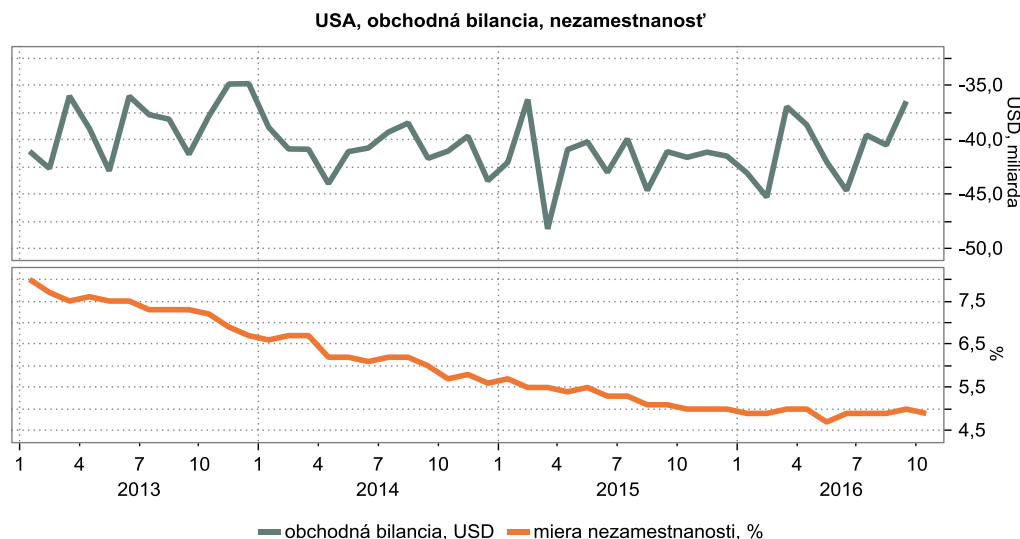
Nezamestnanosť v USA klesá

Pracovnému trhu v USA sa momentálne darí. Miera nezamestnanosti v októbri klesla na úroveň na 4,9 % (september 5 %) zároveň sa zväčšilo tempo rastu platov. Priemerná hodinová mzda stúpila o 0,4 % oproti septembru, čo je o 10 centov a medziročne o 2,7 %.

Stagnácia nastala v počte nových pracovných miest v októbri, ktoré boli na nižšej úrovni ako v septembri. V októbri vytvorili 161 tisíc pracovných miest, zatiaľ čo v septembri to bolo 191 tisíc miest. Tieto miesta nezahŕňajú poľnohospodárskych pracovníkov, zamestnancov neziskových organizácií. Trend rastu zamestnanosti sa spomalil, pretože sa už blíži plnej zamestnanosti. Čo

sa týka deficitu zahranično-obchodnej bilancie klesol v septembri na 36,4 miliardy USD. Je to najnižšia hodnota od februára 2015. Bolo to spôsobené rastom exportu o 0,6 % na hodnotu 189,2 miliardy USD a poklesom importu

o 1,3 % na hodnotu 226,6 miliardy USD. Vrástol export do Európskej únie a taktiež aj do Číny. (mm)

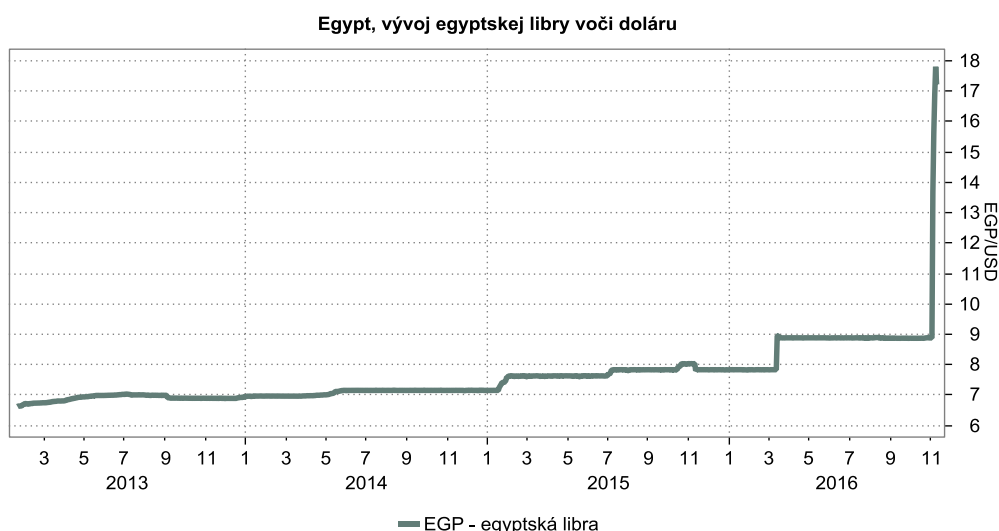
Source: **Macrobond**

Dostane sa Egypt z krízy?

Egypt sa nachádza v ekonomickej kríze už niekoľko rokov. Tejto situácii výrazne uškodili teroristické útoky, ktorými sa znížil príjem z turizmu a poklesli zahraničné investície. Keďže MMF prisľúbil Egyptu finančnú pomoc vo forme úveru vo výške 12 miliárd dolárov, určité kroky na zlepšenie situácie v krajine boli potrebné a vláda v Egypte začala uplatňovať rôzne opatrenia. V dôsledku menovej krízy uvoľnila kurz egyptskej libry (EGP) voči svetovým menám. Začal sa tak uplatňovať flexibilný menový kurz. Americký dolár v Egypte už nestojí 8,86 EGP ale až skoro 18 EGP. Momentálne egyptská libra výrazne oslabilá oproti doláru. Taktiež zrušila aj štátne subvencie na ceny poľnohospodárskych látok. Týmto opat-

rením vzrástla cena benzínu a nafty o 47 % a zároveň to znamená zníženie vládnych výdavkov o 1,3 miliardy eur ročne. Aby Egypt spomínanú pôžičku dostal, musí ešte predložiť MMF správu o reformách, ktoré v krajine vďaka pôžičke uskutoční. Postupne by sa krajina mala stať

stabilnejšou, viac konkurencieschopnou a atraktívnejšou zahraničných investorov. Celková stabilita krajiny a ekonomiky môže prilákať aj viac turistov. Taktiež sa majú zvýšiť pracovné miesta a znížiť vládny dlh. (mm)

Source: **Macrobond**

USA - Trump nový prezident

8. novembra vyhral americké Donald Trump a porazil tak svoju najväčšiu kandidátku Hilary Clintonovú. Chce výrazne znížiť dane, niektoré dokonca zrušiť (napríklad daň zo zdedených nehnuteľností). Ďalšou oblasťou zmeny je minimálna mzda ktorú chce zvýšiť na nešpecifikovanú úroveň. V rámci medzinárodného obchodu plánoval zvýšiť clá na dovážané tovary hlavne z Číny a Mexika. Kontroverzným je jeho postoj v migračnej politike, pretože chce obmedziť migráciu niektorých náboženských a etnických skupín. Ilegálnu migráciu hlavne z Mexika by chcel vyriešiť múrom, ktorý by mal byť na celej spoločnej hranici dvoch štátov. Chce sprivatizovať zdravotníctvo, aby občania podľa cenníka platili za rôzne zdravotné úkony. Taktiež je proti pôsobeniu USA v zahraničí. Reálne niektoré jeho návrhy sú uplatniteľné. Napríklad spomínané

zníženie daní, prípadne zvýšenie minimálnej mzdy. Nereálnym je múr medzi Mexikom a USA, pretože Trump chce, aby ho financovalo Mexiko (výdavky by vyšli približne 10 miliárd USD). Keďže Trumpove názory sú výrazne odlišné od predchádzajúceho prezidenta Obamu, je isté, že prídu určité zmeny. Je ale otázne aké, pretože niektoré plány sú nepremyslené. Nový prezident je nepredvídateľný a neistý, počas odhaľovania výsledkov volieb tak reagovali aj trhy a rôzne komodity. Na všetky svoje plány a opatrenia však musí nájsť podporu v kongrese, hlavne medzi svojimi republikánmi. Čo sa týka zlata a jeho vývoja počas odkrývania hlasov, keď sa očakávalo víťazstvo Clintonovej, zlato mierne pokleslo. Pri zvyšovaní hlasov pre Trumpa zlato začalo rásť, pretože sa trhy začali orientovať na istejšie aktívum. Dolár tiež reagoval na vývoj volieb, keď výhra

Trumpa bola istejšia, začal oslabovať. Klesanie dolára nepokračovalo počas celého volebného dňa, po oficiálnych výsledkoch posilnil. Výrazne kleslo aj mexické peso, kvôli Trumpovým vyjadreniam o Mexiku. To isté sa dialo s ropou, s finančnými trhami a akciovými indexmi, ktoré klesli. Po príhovore, z ktorého sa javilo, že niektoré extrémne vyjadrenia nesplní, opäť sa trh začal viac orientovať na rizikovejšie aktíva. Ázijské trhy tiež zaznamenali pokles, ktorý sa zrýchlil po víťazstve Trumpa v niektorých štátoch. Index japonskej burzy Nikkei počas obchodovania klesol až o 6,1 %, čo bol za posledné roky výrazný pokles. Na konci obchodovania pokles spomalil a klesol o 5,4 %. Ráno počas odkrývania výsledkov trhy prudko reagovali, počas dňa sa ale ustálili. V krátkodobom období preto výsledok volieb môže priniesť neistotu. (mm)

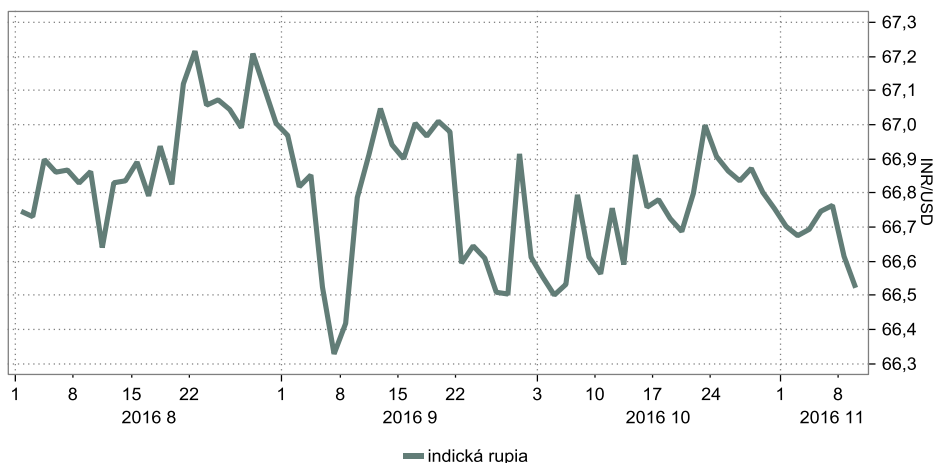
Nečakané opatrenie v boji proti korupcii

Premiér v Indii stiahol bankovky vysokej nominálnej hodnoty. Je to zatiaľ najväčší zásah proti korupcii za 4 desaťročia, kedy boli zrušené bankovky v hodnote 500 rupií (čo je 7,5 dolárov) a 1000 rupií. Centrálna banka zistila 405 tisíc falošných 500 a 1000 bankoviek v marci (čo je okolo 4 miliónov dolárov), zatiaľ čo indický Štatistický inštitút odhaduje tento rok celkovú hodnotu falošných bankoviek (vrátane tých, ktoré uniknú pozornosti bánk) v hodnote 60 miliónov dolárov. Keďže banky musia bankovky zrušenej nominálnej hodnoty vymeniť za nové, v krátkodobom období to vyvoláva v Indii neistotu. Hlavne kvôli tomu, že veľa ľudí drží peniaze v hotovosti doma, prípadne aj obyvatelia žijúci v zahraničí majú veľké rezervy rupií. Daným opatrením chcel splniť sľub o získaní miliardy

dolárov do krajiny z obmedzenia daňových únikov a nelegálneho príjmu. Tento krok je navrhnutý tak, aby zablokoval peniaze, ktoré sú „nezvestné“. Banky sa pripravujú na skok vo vkladoch, posilnení likvidity vo finančnom systéme aj napriek zmenšeniu hotovosti v obehu. Stiahnuté bankovky budú nahradené novými bankovkami s hodnotu

500 a 2000 rupií. Keďže obyvatelia platia hlavne bankovkami s hodnotou vyššou ako 500 rupií (podľa indickej centrálnej banky až 86,4 % všetkých bankoviek boli v hodnote 500 a 1000), môže to vyvolať v krajine nespokojnosť. Indická rupia týmto krokom voči doláru posilnila. (mm)

India, vývoj indickej rupie k doláru

Source: **Macrobond**

Tržby za vlastné výkony a tovar

Tržby za vlastné výkony a tovar na Slovensku v septembri medziročne vzrástli vo všetkých sledovaných odvetviach. Tento fakt sa potvrdzuje vyššiu spotrebiteľskú dôveru a podporuje kolobeh peňazí v obehu, čo má pozitívny vplyv na ekonomiku. Najvýraznejšiu zmenu v tržbách zaznamenal motorové vozidlá a motocykle s nárastom medziročne o 11,5%. Ťahal to najmä predaj áut zvýšený o 19%, naopak poklesol predaj dielov a príslušenstiev o 8%. Tržby vo veľkoobchode úhrnne vzrástli o 2%, podpísali sa pod to najmä tržby s poľnohospodárskymi surovinami (+26,6%), ale aj

s potravinami, nápojmi a tabakom (+8,9%), naopak tržby poklesli vo veľkoobchode so strojmi a zariadeniami (-18,3%). V maloobchode sa tržby zvýšili o 1,5%, najviac v predajniach s pohonnými látkami (+3,5%). Pokles zaznamenali maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov až o 8,8%, čo môže byť spôsobené, že ľudia stále preferujú nakupovanie vo veľkých supermarketoch, kde

majú všetko na jednom mieste. V septembri sa darilo aj ubytovacím službám (tržby +7,9%) a reštauráciám či pohostinstvám (tržby +5,5%). Pozitívny výsledok v týchto sektoroch sa odrazí aj na turizme, ktorému sa na Slovensku v posledných obdobiach darí. Očakáva sa, že tento rok bude dosiahnutý rekord v počte návštevníkov blížiaci sa k 5 miliónom. (sd)

Tržby za vlastné výkony a tovar vo vnútornom obchode	YoY september 2016
Predaj a oprava motorových vozidiel a motocyklov	11,50%
Veľkoobchod	2%
Maloobchod	1,50%
Ubytovanie	7,90%
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	5,50%

Neochota dochádzať za prácou

Prieskum agentúry AKO na vzorke 400 nezamestnaných na Slovensku ukázal, že neochota nezamestnaných dochádzať za prácou sa zvyšuje. Medziročne o 3,8%, celkovo tak viac ako 38% opýtaných nemá ochotu cestovať za prácou. Neochota sa zvyšuje s dlhšou dobou nezamestnanosti a vyšším vekom kedy už starší majú vytvorené určité rodinné zázemie. Prijateľná dĺžka cesty do práce je pre viacerých max. 1 hodina. A teda mnoho nezamestnaných, ktorí bývajú v okresoch s vysokou nezamestna-

nosťou jednoducho cestovať nebudú, nakoľko v ich okolí nie sú pracovné príležitosti. Naskytá sa tu možnosť aj presťahovania sa za prácou. Podiel tých, ktorí sú ochotní sa za prácou presťahovať medziročne mierne stúpol avšak stále nedosahuje ani tretinu všetkých nezamestnaných. Ťahali to najmä Bratislavčania, ktorí sú ochotnejší presťahovať sa, možno kvôli tomu, že žijú v prenájme a je to pre nich jednoduchšie. Zvyšok nezamestnaných tvrdí, že dôvodom pre ich nízku mobilitu je najmä rodinné zázemie

a fakt, že 90% obyvateľov na Slovensku svoju nehnuteľnosť vlastní. Riešením pre vyššiu mobilitu nezamestnaných je napríklad výstavba nájomného bývania, zvýšiť príspevky na cestovanie, pri sťahovaní poskytnúť iné finančné príspevky. Dôležité je aj motivovať nezamestnaných, mnohí sú pohodlní a tento systém sociálneho zabezpečenia im vyhovuje. Preto by sa mala napríklad obmedziť možnosť odmietnuť ponúknutú prácu. (sd)

Obnova Gabčíkova za 144 mil. eur

Vodné dielo Gabčíkovo na rieke Dunaj pripravuje opravu plavebných komôr. V prevádzke je od roku 1992 z čoho vyplýva, že niektoré zariadenia si vyžadujú značné rekonštrukcie. Celková suma vyčíslená na opravu je 144,67 mil.€. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja získalo európsky grant vo výške 123 mil.€ ako príspevok z Nástroja na prepájanie Európy. Zvyšnú čiastku vyše 21 mil.€ bude financovaných zo štátu.

Rekonštrukcia má zabezpečiť bezpečnejšiu a plynulejšiu reguláciu výšky hladiny Dunaja, čím sa zabezpečuje celoročná splavnosť rieky. Ročne sa tu preplaví okolo 285 tisíc ľudí. Mimo iného aj 6 mil. ton nákladu. Dunaj je tak najvýznamnejšou riečnou dopravnou tepnou s dĺžkou 172km, (vodná doprava sa ešte uskutočňuje na riekach Váh 78,8km a Bodrog 7,8km). Avšak podiel vodnej dopravy na celkovej doprave je malý, hoci je tento druh

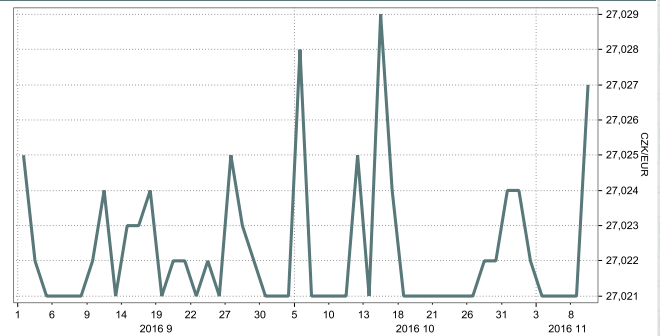
dopravy ekologický a ekonomicky výhodný. Ďalšou funkciou vodného diela je ochrana územia pred záplavami a tiež energetický prínos. Gabčíkovo vyprodukuje približne 8% celkovej spotreby energie na Slovensku. Stavebné práce sa majú začať budúci rok a plánujú sa dokončiť v roku 2020 čiže plánovaná investícia sa rozloží v tomto období. (sd)

AKTUÁLNY VÝVOJ NA TRHOCH

EUR/USD

EUR/CZK

ZLATO

ROPA

SLOVENSKO

ČESKÁ REPUBLIKA

MAĎARSKO

POLSKO

SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

- Krízové obdobie Deutsche Bank núti banku predávať aktíva. Najnovšie správy hovoria o snahe svoju banku v Poľsku – Deutsche Bank Polska. Objem aktív poľskej banky je 38 miliárd zlotých (8,76 mld. eur), čo ju robí 11. najväčšou bankou v Poľsku. Odchod Deutsche Bank z Poľska by predstavoval ďalší odchod zahraničných spoločností z poľského bankového sektora, keď poľská vládna strana Prawo i Sprawiedliwość podporuje znižovanie vlastníctva poľského bankového sektora zahraničnými spoločnosťami.
- Svetový líder vo výrobe elektromotorov, Tesla Motors kupuje nemeckého výrobcu strojov Grohmann Engineering. Ten je v poslednej dobre známy výstavbou zariadení na výrobu batérií pre elektromobily značiek BMW a Daimler. Tesla plánuje k súčasným 700 zamestnancom Grohmann Engineering do dvoch rokov pridať ďalších 1000. Tesla do 4 rokov plánuje zvýšiť svoju produkciu elektromobilov z 80 tisíc na 400 tisíc, pri čom má Grohmann Engineering (po akvizícii Tesla Grohmann Automation) zohrávať významnú úlohu.
- Japonský výrobca potravín a prísad Ajinomoto kupuje 33%-ný podiel v africkom výrobcovi potravín Promasidor. Hodnota obchodu je 532 miliónov eur. Promasidor je lídrom na trhu s potravinami vo viac než 30 krajinách Afriky. Spoločnosť Ajinomoto sa touto akvizíciou prediera medzi top 10 výrobcov potravín na svete. Najväčšia konkurencia pri akvizícii predstavovala spoločnosť PepsiCo. Expanzia Ajinomoto na africké trhy predstavuje ďalšiu zahraničnú investíciu Japonska, ktorých v poslednej dobe pribúda stále viac.

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT , a môže byť reprodukováný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Matúš Jančura

Hlavný analytik, Bencont INVESTMENTS
jancura@bencont.sk

Jozef Prozbík

Analytik, Bencont INVESTMENTS
prozbik@bencont.sk

Analytici:

Nebesník Martin
Bruchánik Rudolf
Csatári Erik
Demová Simona
Medvecová Miroslava

Vajnorská 100/A
831 04 Bratislava
www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS

BENCONT GROUP

BENCONT DEVELOPMENT